

**PROIECTUL “SPORIREA ACCESULUI ȘI A GRADULUI DE PARTICIPARE A
COPILOR LA EDUCAȚIE TIMPURIE ÎN REPUBLICA MOLDOVA”**

Finanțat din
GRANTUL GUVERNULUI ROMÂNIEI DIN 14 NOV 2014

Implementat de
FONDUL DE INVESTIȚII SOCIALE DIN MOLDOVA

SITUAȚII FINANCIARE CU DESTINAȚIE SPECIALĂ

ȘI

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2015

**CHIȘINAU
Martie 2016**

Raportul a fost întocmit în limba engleză și tradus în limba română. În caz de neconcordanță, varianta în limba engleză prevalează.

CUPRINS

	Pagina
RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	4
RAPORTUL PRIVIND SURSELE DE FINANȚARE ȘI AL UTILIZĂRII FONDURILOR	6
RAPORTUL DE CHELTUIELI ALE PROIECTULUI PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI	7
RAPORTUL CU PRIVIRE LA SURSELE DE FINANȚARE	9
NOTE EXPLICATIVE LA RAPOARTELE FINANCIARE CU DESTINAȚIE SPECIALĂ ALE PROIECTULUI.....	10

"ՍՕՍ-ԱՌԻԴԻՏ" ՍՊԸ
"SOS-AUDIT" LTD

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

*Asupra Situațiilor Financiare cu Destinație Specială a
Proiectului "Sporirea accesului și a gradului de participare a copiilor la educație timpurie în
Republica Moldova"*

Pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2015

Finanțat din contul Grantului Guvernului României din 14 Noiembrie 2014

În atenția conducerii Proiectului Fondul de Investiții Sociale din Moldova

Am auditat situațiile financiare cu destinație specială ale Proiectului "Sporirea accesului și a gradului de participare a copiilor la educație timpurie în Republica Moldova" (în continuare Proiect) finanțat din contul Grantului Guvernului României din 14 Noiembrie 2014, gestionate de Fondului de Investiții Sociale din Moldova (FISM), care cuprinde raportul privind sursele de finanțare și direcții de utilizare a fondurilor, raportul privind cheltuielile proiectului divizate pe tipuri de activități, cât și raportul privind sursele de finanțare la 31 Decembrie 2015 și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.

Responsabilitatea conducerii pentru Situațiile financiare

Conducerea FISM este responsabilă de pregătirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare cu destinație specială în concordanță cu Standardele Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (IPSAS): *Raportare financiară în baza metodei de casă de evidență contabilă, (IPSAS- metodei de casă)* elaborate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, să exprimăm o opinie asupra acestor situații financiare. În acest context, auditul a fost efectuat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit elaborate de IFAC. Aceste standarde prevăd respectarea cerințelor etice, să planificăm și să efectuăm auditul în vederea obținerii unei certitudini rezonabile că situațiile financiare nu conțin denaturări semnificative.

Un audit implică folosirea unor proceduri pentru a obține probe de audit cu privire la sumele și notele explicative din situațiile financiare. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscului de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul analizează controlul intern relevant pentru întocmirea și prezentarea adecvată a situațiilor financiare, cu scopul de a defini proceduri de audit care sunt corespunzătoare în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al Proiectului.

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ
"SOS-AUDIT" LTD

Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile utilizate și rezonabilitatea estimărilor contabile elaborate de către conducere precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare cu destinație specială în ansamblu.

Considerăm că dovezile de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a exprima opinia noastră de audit.

Opinie

În opinia noastră,

1. situațiile financiare cu destinație specială prezintă cu fidelitate, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Proiectului la data de 31 Decembrie 2015, situația surselor de finanțare și a utilizării fondurilor, pentru anul încheiat la această dată în conformitate cu *IPSAS- metodei de casă*;
2. cheltuielile au fost înregistrate, sub toate aspectele semnificative, în concordanță cu Memorandumul din 14 Noiembrie 2014 încheiat între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova ;
3. documentele justificative aferente cheltuielilor suportate sunt suficiente și adecvate. Cheltuielile suportate sunt eligibile pentru finanțare în cadrul Memorandumului.

Aspect important

Fără a exprima opinia noastră, atragem atenția asupra Notei 5 din situațiile financiare cu scop special care denotă întârzierea semnificativă a implementării Proiectului și măsurile luate în acest sens de conducerea FISM.

"SOS-Audit" LLC
10 Martie 2016

Manvel Ghazaryan,
Director

Gnel Khachatryan, FCCA
Auditor

RAPORTUL PRIVIND SURSELE DE FINANȚARE ȘI AL UTILIZĂRII FONDURILOR

Proiectul "Sporirea accesului și a gradului de participare a copiilor la educația timpurie în Moldova"
 Finanțat din Grantul Guvernului României din 14 Noiembrie 2014
 Pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2015

	Nota	La finele perioadei 31.12.2015 EUR	Cumulativ la at 31.12.2015 EUR
TOTAL MIJLOACE BĂNEȘTI		-	-
Sursa de finanțare	4		
Grantul Guv. României din data de 14 Noiembrie 2014		3,000,000	3,000,000
Contribuția Comunității		145,641	145,641
TOTAL FONDURI		3,145,641	3,145,641
Venituri din dobândă (pe contul în EUR)		7,478	7,478
Cheltuielile Proiectului	5		
Lucrări civile în grădinițe		233,355	233,355
Mobilier și echipament pentru grădinițe		-	-
Costuri administrative		229,293	229,293
TOTAL CHELTUIELI ALE PROIECTULUI		462,648	462,648
Diferențe din curs valutar		(9,596)	(9,596)
SOLD FINAL MIJLOACE BĂNEȘTI	3	2,680,875	2,680,875

Situațiile Financiare cu Destinație Specială a Proiectului au fost semnate și autorizate pentru emitere de către Conducerea Fondului de Investiții Sociale din Moldova pe data de 10 Martie 2016. Notele anexate sunt parte integrantă a Situațiilor Financiare cu Destinație Specială a prezentului Proiect.

Mircea Esanu
 Director Executiv FISM

Ludmila Nita
 Director Financiar FISM

RAPORTUL DE CHELTUIELI ALE PROIECTULUI PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI

*Proiectul "Sporirea accesului și a gradului de participare a copiilor la educația timpurie în Moldova"
Finanțat din Grantul Guvernului României din 14 Noiembrie 2014
Pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2015*

Cheltuieli	Bugetat		Efectiv		VARIATIA (Subperformanță/ Supracheltuieli)	
	TOTAL	La finele 31.12.2015	La finele 31.12.2015	Cumulativ la 31.12.2015	Bugetat raportat la efectiv cumulative la 31.12.2015	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	%
1. Resurse Umane						
1.1. Personalul Tehnic						
1.1.1. Ingineri (4 persoane 1207)	115,824	57,912	42,647	42,647	15,265	26%
1.1.2. Contabil	21,336	10,668	-	-	10,668	100%
1.1.3. Specialist IT	7,200	3,000	3,654	3,654	(654)	(18%)
1.2. Personal Administrativ						
1.2.1. Manager de Program	28,956	14,478	13,749	13,749	729	5%
1.2.2. Specialist în Comunicare	21,336	10,668	6,912	6,912	3,756	35%
1.2.3. Jurist	10,800	5,400	5,559	5,559	(159)	(3%)
Subtotal pentru Resurse Umane	205,452	102,126	72,521	72,521	29,605	29%
2. Deplasări						
2.1. Transport Local (Contracte de locațiune)	48,000	21,600	47,976	47,976	(26,376)	(55%)
Subtotal pentru Deplasări	48,000	21,600	47,976	47,976	(26,376)	(55%)
5. Investiții în Infrastructură						
5.2. Lucrări de reparație în grădinițe/lucrări civile	2,429,500	1,214,750	233,355	233,355	981,395	81%
5.5. Echipament pentru grădinițe inclusiv mobilă, terenuri de joacă, pavilioane	406,800	209,050	-	-	209,050	100%
5.8. Actiuni și produse pentru vizualizare (broșuri, foto, panouri, evenimente publice)	50,000	15,000	40,021	40,021	(25,021)	(63%)
Subtotal pentru Investiții în Infrastructură	2,886,300	1,438,800	273,376	273,376	1,165,424	81%

RAPORTUL DE CHELTUIELI ALE PROIECTULUI PE TIPURI DE ACTIVITĂȚI (continuare)

Cheltuieli	BUDGETAT		EFECTIV		VARIATIA (Subperformanță/ Supracheltuieli)	
	TOTAL	La finele 31.12.2015	La finele 31.12.2015	Cumulativ la 31.12.2015	Bugetat raportat la efectiv cumulative la 31.12.2015	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	%
6. Altele						
6.1. Audit	15,000	7,500	-	-	7,500	100%
6.2. Evaluare externa a proiectului	20,000	-	-	-	-	-
Subtotal pentru Altele	35,000	7,500	-	-	7,500	100%
8. Provizion pentru rezerva de urgenta	8,691	4,291	5,094	5,094	(803)	(16%)
10. Costuri Administrative	142,857	14,202	63,681	63,681	(49,479)	(78%)
Total	3,326,300	1,588,519	462,648	462,648	1,125,871	71%

Situațiile Financiare cu Destinație Specială a Proiectului au fost semnate și autorizate pentru emitere de către Conducerea Fondului de Investiții Sociale din Moldova pe data de 10 Martie 2016. Notele anexate sunt parte integră a Situațiilor Financiare cu Destinație Specială a prezentului Proiect.

Ludmila Nita
Director Financiar FISM

RAPORTUL CU PRIVIRE LA SURSELE DE FINANȚARE

Proiectul "Sporirea accesului și a gradului de participare a copiilor la educația timpurie în Moldova"
Finanțat din Grantul Guvernului României din 14 Noiembrie 2014
Pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2015
In EUR

Finanțator	Valuta	Suma în EUR	Rata de schimb (EUR/MDL)	Echivalent în moneda locală (MDL)	Data primirii
Guvernul României	EUR	3,000,000	18.6727	56,018,100	05.12.2014
Total	EUR	3,000,000	18.6727	56,018,100	05.12.2014

Situațiile Financiare cu Destinație Specială a Proiectului au fost semnate și autorizate pentru emitere de către Conducerea Fondului de Investiții Sociale din Moldova pe data de 10 Martie 2016. Notele anexate sunt parte integră a Situațiilor Financiare cu Destinație Specială a prezentului Proiect.

Mircea Esanu
Director Executiv FISM

Ludmila Nita
Director Financiar FISM

NOTE EXPLICATIVE LA RAPOARTELE FINANCIARE CU DESTINAȚIE SPECIALĂ ALE PROIECTULUI

*Proiectul "Sporirea accesului și a gradului de participare a copiilor la educația timpurie în Moldova"
Finanțat din Grantul Guvernului României din 14 Noiembrie 2014
Pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2015*

1. Date Generale

1.1. Finanțarea Proiectului

Conform Memorandumului din data de 14 noiembrie 2014 Guvernul României a oferit un grant în valoare totală de 3,000,000 EUR Republicii Moldova. Această finanțare este prevăzută pentru implementarea Proiectului de "Sporire a accesului și a gradului de participare a copiilor la educația timpurie în Republica Moldova" (denumit în continuare Proiectul).

Data-limită pentru efectuarea plăților din grant este 31 decembrie 2016.

1.2. Obiectivele Proiectului

Obiectivul proiectului este creșterea accesului și participarea copiilor la educația timpurie (grădinițe).

Proiectul are următoarele obiective specifice:

- 1) Dezvoltarea și modernizarea rețelei de instituții din localitățile rurale prin renovarea și construcția instituțiilor preșcolare, în funcție de necesitățile locale;
- 2) Îmbunătățirea condițiilor educaționale prin asigurarea metodică-didactică și tehnico-materială a instituțiilor de educație și dezvoltare timpurie a copilului conform standardelor în vigoare;
- 3) Promovarea și implementarea conceptului de "centru educațional de tip școală – grădiniță pentru asigurarea accesului comunităților dezavantajate la programe de educație timpurie".

2. Politici Contabile

2.1 Pregătirea și Prezentarea Situațiilor Financiare

Situațiile financiară cu destinație specială sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public (IPSAS): *Raportare financiară în baza metodei de casă de evidență contabilă, (IPSAS-metodei de casă)* elaborate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și prezentate în conformitate cu Manualul de Management Financiar pentru Operațiunile privind Investițiile Finanțate ale Băncii Mondiale: RM3 - Raportare și Audit Financiar (Martie 2010).

Politica de management este de a pregăti și prezenta Situații Financiare cu destinație specială în conformitate metoda de casă a contabilității, ce recunoaște tranzacții și evenimente numai în cazul în care numerarul (inclusiv echivalente de numerar) sunt primite sau plătite efectiv de către entitate.

Rapoartele Financiare pregătite în baza metodei de casă oferă cititorilor informație despre sursele de numerar acumulate pe parcursul perioadei, scopul pentru care numerar a fost folosit și soldul numerarului la data de raportare.

Situația financiară cu destinație specială a proiectului este formată din:

- Raportul asupra situațiilor financiare,
- Raportul privind sursele de finanțare și al utilizării fondurilor,
- Raportul SOE,
- Situația financiară a contului special,
- Politici contabile semnificative utilizate și a altor note explicative.

Valuta de raportare a situațiilor financiare cu destinație specială este moneda euro (EUR).

2.2 Tranzacții în valută

Tranzacțiile la conturile bancare ale proiectului sunt înregistrate și efectuate în Euro (EUR) și în lei moldovenești (MDL). Tranzacțiile exprimate în monedă locală sunt convertate în EUR după cum urmează:

- Plățile în MDL sunt evaluate în EUR la ratele stabilite de către Banca Națională a Moldovei (BNM) la data tranzacției;
- La data raportării, soldurile în numerar exprimate în alte monedă decât EUR sunt traduse în EUR la cursul de schimb stabilit de BNM la acea dată;
- Diferențele aferente de curs valutar (câștig/pierdere) sunt reflectate în Sursele și Utilizarea Fondurilor Proiectului.

Rata de schimb stabilită de BNM la 31 Decembrie 2015 este EUR 1 = 21.4779 MDL.

Rata medie de schimb stabilită de BNM pentru 2015 este EUR 1 = 20.8980 MDL.

2.3 Aspecte fiscale

În conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, mărfurile și serviciile destinate realizării proiectelor Fondului de Investiții Sociale din Moldova (FISM) se vor livra cu aplicarea cotei zero a T.V.A. până la finalizarea Proiectului FISM.

Impozitul pe venit din salariu pentru consultanții pe termen lung, precum și contribuțiile sociale și medicale sunt plătite în conformitate cu acordul de grant .

2.4 Sistemul Contabil

FISM dispune de confirmări scrise adecvate cu referitoare la utilizarea politicilor contabile și a procedurilor de tipul:

- Planul de conturi,
- Rapoarte contabile definite,
- Proceduri contabile și documentația justificativă respectivă,
- Desemnarea responsabililor și delegarea autorității,
- Documentarea și solicitarea confirmărilor pentru înregistrarea tranzacțiilor și ținerea evidenței.

2.5 Sistemul de Control Intern

Sistemul de control intern al FISM dispune de capacitatea de a asigura autenticitatea situațiilor financiare. În particular, sistemul de control intern asigură înregistrarea corespunzătoare a activelor și resurselor, în conformitate cu politicile financiare de management și de gestionare eficientă a activităților.

3. Mijloace Bănești

	Valuta	31 Dec 2015 EUR
Grantul Guvernului Romaniei din 14 Noiembrie 2014		
Contul desemnat	EUR	<u>2,593,045</u>
		<u>2,593,045</u>
Contribuția Comunității		
Accounts in Treasure	MDL	<u>87,830</u>
		<u>87,830</u>
		<u>2,680,875</u>

- (a) Contul desemnat este deschis la BC “Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA;
Cont nr: 2251710SC79174867100; adresa: Bd. Stefan cel Mare 81a, MD-2012,
Chișinău, Republica of Moldova;
- (b) Contribuțiile comunității sunt transferate în contul FISM deținut la BC “Mobiasbanca-
Groupe Societe Generale” SA;

4. Finanțarea Proiectului

4.1. Grantul Guvernului Romaniei din 14 Noiembrie 2014

	La finele anului 31 Dec 2015	Cumulativ la 31 Dec 2015
	EUR	EUR
Contribuția în Mijloace bănești	3,000,000	3,000,000
Total	3,000,000	3,000,000
Bugetul Total		3,000,000
Procentul de finanțare la 31 Decembrie 2015		100%

4.2. Contribuția Comunității

	La finele anului 31 Dec 2015	Cumulativ la 31 Dec 2015
	EUR	EUR
Contribuția în mijloace bănești (a)	200,227	200,227
Rambursări de mijloace bănești (b)	(54,585)	(54,585)
Total	145,641	145,641
Bugetul total		326,300
Procentul de finanțare la 31 Decembrie 2015		44%

- (a) Contribuția Comunității este stabilită la un minim de 13 % din finanțarea folosită pentru lucrări civile (articolul bugetar 5.2) și echipamentul aferent (articolul bugetar 5.5) pentru grădinițele din comunitatea respectivă.
- (b) Rambursarea fondurilor către o comunitate a fost efectuată în baza cererii acestora din 28 octombrie 2015 cu promisiunea de a transfera contribuția pe parcursul anului 2016.

5. Implementarea Proiectului

Categoria de cheltuieli	Efectiv cumulat la 31.12.2015	Buget total	Progresul Implementării
Lucrări civile în grădinițe	233,355	2,429,500	10%
Mobilă și echipament pentru grădinițe	-	406,800	0%
Costuri Administrative ale Proiectului	229,293	490,000	47%
TOTAL Cheltuieli ale Proiectului	462,648	3,326,300	14%

Lansarea oficială a Proiectului a avut loc la sfârșitul lunii iulie 2015 , după ce noii primari au fost aprobați de Comisia Electorală Centrală.

Întârzierea în implementarea proiectului a avut loc ca urmare a: (a) alegerilor locale și naționale .campaniilor electorale în primăvara-vara anului 2015, astfel FISM fiind în imposibilitatea de a iniția identificarea de sub-proiecte. și (b) capacitate mică a comunităților de a furniza contribuția financiară obligatorie la sub-proiect. ca urmare a problemelor naționale bugetare în a doua jumătate a anului 2015, și inclusiv din lipsa legii bugetului de stat pentru 2016.

În prezent, din numărul total de 49 de sub-proiecte. 4 sub-proiecte sunt finalizate, 7 sunt în proces de lucru iar alte 30 sub-proiecte sunt gata pentru a fi începute imediat ce contribuția comunității este transferată în contul FISM.

Cererea de prelungire a termenului de proiect va fi prezentată donatorului anexată la raportul trimestrial în luna aprilie în 2016.